

DÉLVIDEK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszömlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetések közzétételéig pénteken délig beküldeni.

VII. évfolyam.

Vasárnap 1898. évi márczius 6-án.

10. szám.

Ünnepeljünk.

Versecz 1898. márczius 6-án.

A magyar szabadságharcz félszázados évfordulóját széles nagy Magyarországon mindazon város, község, testület és egyesület megünnepli, a melynél nem talmi, hanem igaz hazafiak vezetik az ügyeket, kik a hazafias aktusok mellé nem disputálják oda, hogy az ünneplésben politika legyen, mely talán sértheti a velük együtt lakó, egyforma jogokat élvező, de nem magyar anyanyelvű testvérpolgártársak bizonyos érzelmeit kik meghunyászkodni, kibúvók után leskelődni nem akarnak.

Városunk hazafias polgárságának országnézői férfiasan, bátran hangoztatja, hogy igen is ünnepelni akar és ünnepelni is fog, mert az ünnepléssel csak magát tiszteli meg.

Ünnepelni fog márczius 15-én és április 11-én is.

Nagyon sajnós dolog lenne, ha a magyar szabadságharcz évének márczius 15-diki évfordulóján éppen a verseczi polgárság nem ünnepelne, mely bár nagyrészt nem volt magyar anyanyelvű, meghallotta a magyar nemzet hívó szózatát, életét, vérért áldozta a hazáért. A mi derék német anyanyelvű testvéreink ott küzdöttek a trikólorok alatt sok véres és dicsőségtelejes csatákban, Bem apó legkedvesebb katonái valának, s hogy érzelmeiket külsőleg is dokumentálták, felállították az Andrássy

sétatérien lévő honvédszobrot saját erejük-ből, minden más hozzájárulás nélkül.

Tudják ők nagyon jó s tudni is akarják, hogy mit hozott a nemzetnek márczius 15-ike, s mi volt akkor a jelszó.

„Legyen béke, szabadság, egyetértés, testvériség, egyenlőség, szabad sajtó, felelős miniszterium, évenkénti országgyűlés, jogegyenlőség, közös teherviselés, az úrbér megszüntetése stb.

Versecz törvényhatósági joggal felruházott város polgársága tehát szívvel lélekkel, komoly lelkesedéssel fogja megünnepelni a nagy évfordulót.

Az ünnepélyek rendezését, mint kezdeményező „Versecz és vidéke, magyar nyelvterjesztő egyesülete“ vette kezébe, s a múlt Kedden tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy csátokozásra felhívja a városban lévő többi egyesületeket is, s a nagyobb szabású ünnepélyekre meghívja a város összes hatóságait, testületeit és előkelőségeit.

Főbb vonásokban megállapította az ünnepély műsorát, mely szerint márczius 15-én reggel 9 órakor ünnepélyes hálaadó istenisztelet tartattik a rom. kath. templomban. Lászlóffy László apátplébános a magyar nyelvterjesztő egyesület felhívására, a maga s a helybeli rom. kath. lelkes kar nevében meleg hangú átiratot intézett az egyesülethez, melyben a gyászmise megtartását hazafias készséggel ajánlja.

Az istenisztelet végeztével, a mi büszkeségünk, a honvédszobor elé vonul a közönség, az állami főreáliskola ifjusága, a községi tanintézetek növendékei.

Öreg honvédeink ez alkalomra a szobrot és környékét csinosan feldisztik.

A verseczi férfi dalegylet (közreműködését a választmány hazafias készséggel felajánlotta) elzengi a Hymnuszt, majd Dr. Seemayer Károly elnök tart ünnepi beszédet s az egylet nevében babérkoszorút helyez a szoborra. Lesz szavalat s több hazafias ének is.

A honvédszobortól az állami főreáliskolába vonul a közönség, hol az ifjuság tart emlékünneplést, melynek műsorát a szétküldendő meghívókon és lapunk jövő számában fogjuk közölni.

A nagy nap estéjén diszvacsoza a Bokodi-féle színtársulatnak az „Ezer év“ből vett előadása élőképek, szavalatok és utána táncmulatság tartatnak a Glückmann féle vígadóban, mely alkalommal városunk hazafias intelligenciája remélhetőleg nagy számban fog megjelenni.

Az az általános meleg érdeklődés és lelkesedés, melylyel lakosságunk az előkészületeket kíséri, az intőzők nemes buzgalma, biztositéket nyujtanak arra nézve, hogy Versecz városának lakossága méltó módon fogja megünnepelni a félszázados évfordulót.

P.

Tárcza.

A szökött asszony.

Már éjfélre járt az idő. Az intim, kis családi ünnep vendégei valamennyien eltavoztak. Harman maradtak. Az apa, a leánya és a vőlegény. A friss boldogság édes illata terjengett a langyos levegőben. Hosszu csend állott be. A fiatalok egymást nézték és ebben a nyugodt, derűs némaságban érezték az élet boldog tökéletességét. És mosolyogtak.

Ekkor egyszerre megszólalt Gáthy Barnabás olyan nehéz és komor hangon, amely mint a kuvikmadár szárnyának a suhogása, rebentette el a mosolygást az ajkáról.

A leányához fordult, megfogta az Irma kicsiny, fehér kezét és magához vonta a gyermekét, mintha bekövetkező veszedelmek ellen támaszul kívánna neki szolgálni.

A leány szinte megriadt és nagy, homályos kék szeméi rameredtek az apja arczára.

— Edes, kicsi lányom, — kezdte meg a szót Gáthy Barnabás — ne okolj engem érte haragosan, hogy új boldogságodnak ebben a kezdő órájában olyanokat fogok neked mondani, amik össze fogják szorítani a szivedet és egy időre, adja isten, hogy csak egy percze elrabolják tőled a boldogság édességét. A mit teszek, az kötelességem, apai kötelességem és

a lelkiismeretem parancsolja, hogy így cselekedjem . . . Az anyádról akarok neked egyet-mást elmondani . . .

A leány elsápadt, Becsey Loránd pedig meglepődve ugrott fel a székéről és szinte tiltakozó heveséggel vágott közbe:

— Ez talán felesleges is lesz, Én tudok mindent.

Gáthy Barnabás magasra emelte a jobbját és halkán, de elszant hangon mondotta:

— Nem lesz felesleges. Hogy te mindent tudsz, azt tudom. Elmondottam neked, amikor megkértem a leányom kezét. Megkérdeztem tőled, akard-e őt ezek után is. Azt mondtad, ha eddig szerettem, most még jobban szeretem; ha eddig akartam, most még jobban akarom. Ez becsületes, lovagias beszéd volt. — Akarom, hogy ime a leányom is megtudjon mindent. Ne vigyen el az én házamtól semmiféle titkot, amely egyszer, valamikor, megvérezné a lelkét ártatlanul. Idáig itt volt, az én karom, az én szívem védte, hogy még a szellője se érje annak a viharának, amely az én nyugodalmamat, az én boldogságomat úgy elsöporté. Én megbízom benned, hogy megvédelmezed te is, de ki merne felelősséget vállalni azért, hogy egyszer nem akad-e valaki, aki varatlanul, ovatlanul a szívébe vágja azt, a mit mi idáig szeretettel takargattunk előle. Elmondom neki én, mielőtt más mondana el neki, elmondom itt előtted. Ebből a szomorú történetből az ő fejére nem

harul semmi szenny, semmi becstelen. Akarom, hogy mindent tudjon és akarom, hogy tudja, hogy te is mindent tudsz. Így álljatok egymás mellett nyíltan, igazán, őszintén, tisztában egymással.

A leány mindebből nem értett mást, mint egy súlyos titok gyötrelmes előzetét. Felváltva nézte a két férfit és elfakult ajkai reszkettek.

Az apja szorosán magához olee, az ölébe vette és a fejére tette a kezét. S amint beszélt hozzá a szavai eleinte toredzetten szakadtak ki az ajkai közül, azután egyre hevesebb, izgatottabb szenvedélyesebb lett, amit mondott.

— Az anyádról akarok neked beszélni . . . Az anyádról édes gyermekem, — az anyádról, akiről te csak annyit tudsz, hogy meghalt. Akit elsrattal és meggyászoltál a nélkül, hogy igazában ismerted volna . . . Az anyád meghalt, — ez igaz, de el kell mondanom neked valamit az életéről is.

Az ember elfuladt egy pillanatra. A leány úgy reszkedett az ölében, mint a nyárfalevél.

— Az anyád, — édes kicsi leányom, — gyöngye asszony volt. Gyöngye lelkű, szerencsétlen természetű asszony. Beteg verű asszony. Tévedt asszony. A leány halkán felsikoltott és szenvedélyesen markolt bele az apja karjába.

— Csitt! szegény kis madaram. Ennek meg kell lenni. Olej at erősen, hajtsd ide a fejedet a mellemre. Így! És hallgass meg . . . Igen az anyád beteg verű asszony volt. Ez .

NAPI HIREK.

Diszertély vigadóban márczius 15-én. L. apunk más helyén már megemlégtünk, hogy 15-én este diszertély, diszertély és tanczestély tartott a vigadóban. Azok, kik abban részt venni ohajtanak szíveskedjenek valamely iven neveiket aláírni. Ilyen aláírási ivenek vannak a „Délvidék“, „Gebirgsbote“ és „Neue Werschetzer Zeitung“ szerkesztősegeiben. A t. k. a. y. Alajos honvédegyleti elnöknel, továbbá Dr. Seemayer K. elnöknel, Perjessy Lajos egyleti titkárnál, Szalay Lajos választmányi tagnál, a kaszinóban, Garai és Glückmann szállodákban.

Nátalalussy Kornélt, a nagyváradi tankeulet kir. főigazgatóját a hir. ő fel-ége kir. tanácsossá nevezte ki. Ez a kir. őszinte, igaz örömet keltett a délvidéken nem csak a tanári körökben, hol a kitüntetettet mint ritka szeretetben részesülő főnököt tisztelik, hanem mind azoknál, kiknek alkalmuk volt a főigazgatóval megismerkedni. A kitüntetéshez a legmelegebben gratulálunk.

Építészeti bizottsági ülés volt a városházán e hó 4-én, melyen az aszfaltozási, kövezési munkálatokra, azonkívül a főreáliskola udvarán furandó artézi kútra vonatkozólag elhatározta szokása szerint a bizottság, hogy majd a következő gyűlésen fog határozni. A múlt évben városi mesteremberek által végzett munkálatok felülbizsgálására kiküldtek egy hat tagu bizottságot — kíváncsiak vagyunk az eredményre, reméljük, hogy alaposan le fogják szidni az összes munkákat. A kaszárnya kibővítésébe — egyhanguan beleegyeztek városatyáink, s a vághid egy helyiségének aszfalt burkolattal való ellátását szintén elfogadták. A főreáliskola igazgatóját a város főépítész varosatyja — Petrovics kömives — alaposan lerantotta, hogy miért nem az ő kedve szerint jarkálhatnak a diákok a fehértemplom utcáról is ki és be, s összeszidta az államot, tanácsot s a régi képviselőket is, hogy miért csináltatja a város a javításokat az épületen, s minek furatnak ott kútat, mikor a főreáliskola az állam kezelése alatt van s a városatyak nem diktálhatnak az igazgatóknak. Jelenleg az építészeti bizottság több mint ötven tagból áll, kár, hogy mind a 84 nem iratkozik be ebbe a bizottságba, akkor nem kellene külön közgyűlést sem tartani, azaz igen, mert hat a közgyűlésen rendszeren masként határoznak ugyanazok, mint akik az egyes bizottságokban valamit elhatároztak. De hát ez az alkotmányosság.

Márczius 15-ike meggyékben. Pancsován fényesen megüli márczius Idusát. Az ünnepek sorrendje a következő: 1. Ünneplés istenitiszteletek a róm. kath., az ág. év., az ev. ref. és az izr. imaházban. 2. Ünneplés gyűlések: a városházán: Himnusz, éneklí a magyar dalkör. „Talpra magyar“, szavalja Bartha Kalmán. Ünnepi beszéd, tartja Szakó János v. főjegyző

beteg vere eluzte őt tölem. Elment. Alig négy esztendeig éltünk együtt és elment. Alig voltal három esztendő és elment. Pedig nem érdemeltük meg ezt vele. Nagyon szerettem, nagyon jól bantam vele, egészen az övé voltam, az életem, a gondolatom, a szívem, a törekvésem, mindenem az övé volt, őt uralta, szolgálta, hódolta és mégis elment. Mindenem volt és mégis elment . . .

A leány reszkető ajkai, vacogó fogai közül zokogó hangon tört elő a sohajtás.

— Jaj! . . . Édes apám.

A völegény az ajkait harapdálta.

— Ez kegyetlenség.

Gáthy Barnabás szomoruan ingatta a fejét.

— Igaz, kegyetlenség. De nem az én művem. Megtörtént. Az Isten legyen irgalmas mindnyájunknak. Nem birtam volna tovább titkolni. Nyugalom. Mar elmúlt. Te ne szenvedj édes gyermekem; a szenvedés kötelességét becsülettel elvégeztem én. Nagyon fajt, mindig fajt, örökké fog fájni. Olyan rosszul, olyan igaztalanul, olyan méltatlanul bánt velem és olyan kegyetlenül bánt — veled. Itt tudott hagyni; talán el is tudott felejtetni. Bántam volna vele rosszul, érteni tudnám; és jött volna vissza, Istenem, térted talán meg is tudtam volna bocsátani neki. De nem, nem volt semmi ami mentené, magyarazná, ami a könyörületre érdemessé tenné. Elment, hogy kivel, nem tartozik ide. Hitvány volt az is. Először megcsalta és ott hagyta. Ez a gazember az én keserű sorsom eszköze és boszúja is volt. Elpusztult a nyomorult, mit tudom én hol, éhen, utfélen, siratlan. Vagy ki tudja, az az asszony talán

Szózat, éneklí a magyar dalkör; a felsővárosi áll. el. iskolában: Himnusz, éneklí a tanulóifjuság énekkara; Talpra magyar, szavalja Molnár József; Ünnepi beszéd, tartja dr. Hódy Antal; Szózat, éneklí az ifjusági énekkar; az alsóvárosban, a leányiskolában: Himnusz, énekkar: Szózat (németül), szavalja Lambrecht Péter. Ünnepi beszéd, tartja Weisz Karoly igazgató; Szózat, éneklí az ifjusági énekkar. — Este a Trombitában: Himnusz, éneklí a magyar dalkör vegyes kara. Prolog, írja Romanecz Mihály tanár, szavalja Poznan Jolán kisasszony; Petneházy, tört. színű 3 felvonásban (új diszletekkel). Kossuth Lajos as izente . . . éneklí a magyar dalkör vegyes. — Tancz. — Belépődíj egy korona. A tiszta jövedelmet Pancsován a szabadságharczban elesett honvédek sirjának megjelölésére fordítják. — Temesváron márczius 15-ikét a jözsefváros-erzsébet-városi „Társaskör“ is meg fogja ülni. Márczius 12-én esti 6 órakor Stolarik József városi leveltárnok a kör helyiségeiben felolvasást tart ily czímen: „Márcziusi mozgalmak Temesvárott“. — Márczius 15-én reggeli 8 órakor a tagok összejönnek a kör helyiségeiben és testületileg mennek a székesegyházba, hol Németh József főispok szentmisét tart. Esti fél 8 órakor a kör helyiségeiben bankett lesz, melyen dr. Telbisz Imre, a kör elnöke a megnyitó, dr. Benedek Albert az ünnepi- és dr. Berkeszi István a záró-beszédet tartja. Ép így fog ünnepleni a fehértemplomi, károlyfalvi, csákovai, vingai kaszinó is s mint levelezőink írják Oraviczan, Zombolyán, Nagy-Kikindán, Módoson és Zichyfalván: fényes előkészületeket tesznek az ottani kaszinók vezetése alatt városzerte a felszazados jubileuma méltó ünneplésére. — Fehértemplomban a „Társaskör“ szintén fényesen megünnepli márczius 15-ét, s a közreműködésre sikerült megnyernie a „Deutsche Gesangs-Verein“ is melynek vezetésében újabban változás állott be s mint a közreműködéséből kitetszik, új szellem kezd éledni a tagok közt.

Nemzeti színészet. Bokodi Antal a veterán derék színigazgató, ki felső Magyarországon Kassán nem régiben jubileuma alkalmával oly szép ovációkban részesült, s kinek kitünően szervezett színtársulatával úgy a lugosiak, mint a karánsebesiek teljesen meg voltak elégedve, s ki jelenleg fehértemplomban a közönség ritka szép partfogása és elismerése mellett működik, — a jövő szombaton f. hó 12-én fogja megkezdeni előadásait városunkban, midőn is a „Kék asszony“ című operette kerül első bérletben színre. A tarsulat tizenkét előadásra hirdet bérletet s a bérletgyűjtést magyar nyelvterjesztő egyesületünk holnap megkezdi. Tudjuk azt mi nagyon jól, hogy közönségünk sok oldalról van igénybe véve, hogy áldozatkészséghez sokszor apellálnak, de arról is meg vagyunk győződve, hogy egy kis jóakarattal, minden nagyobb megerőltetés nélkül biztosítjuk ezt a

még meg is siratta. Meglehet, hogy megsiratta, mert vak volt a lelke és rossz . . . rossz. Hogy egyedül maradt, csálva és megcsalódva, akkor se hozta ide a szíve. Bolygott, tévelygett, sülyedt, elmerült és meghalt. A koporsóját hazahozattam, a sírjával tartoztam neked. Pedig nem érdemelte meg. Nem jött vissza, nem, soha. Nem volt kíváncsi a szemed színére a hajad színére, a hangodra, a mosolygásodra. És én hosszú éjszakákat töltöttem az ágyacska mellett, lesve a mosolyt, amelyet az álom rajzolt oda az ajkaidra. Mi a világ, te nélkülöd, én edes egyetlen gyermekem, mindenem. Ha akkor eljött volna a te ágyacska mellé, a te egyetlen mosolyodért elfelejtettem és megbocsátottam volna neki mindent. Nem jött, járta a világot a rossz, üres világot, amíg belepusztult. Ilyen . . . ilyen volt ez az asszony . . .

Elhallgatott. A leány csendesen, néman bontakozott ki az apja karjaiból. Sápadt volt, mint a halál, mereven, szinte öntudatlanul nézett maga elé. Valami kimondhatatlan érzés vonaglott az ajkain. Miért volt mindez? Miért most? Miért törtétek össze a szívemet és éppen ebben a pillanatban?

Hirtelen megismította a homlokát. Látott valamit. Egy nyomorult, elhagyott, sinlódó, vergődő boldogtalan asszonyt, aki sápadtan és gyötrelmek között vergődik a betegágyon. A leány didergett, a szemében a rémület könnye csillogott, azután egyszerre végigbukott a szőnyegen és keservesen szenvedélyesen zokogta:

— Édes anyám, szegény, szerencsétlen jó édesanyám?

Sz—i Zs—d.

rövid színiévadot, melyben a „Délvidéki színi- szövetkezet“ új társulata be mutatja magát. Csupa oly újabb darabok kerülnek színre, melyeket eddig Versecczen nem láttunk. Még pedig: Operettek: Kék asszony, Ne bánt virág, Varrásgyűrű, Eleven ördög, Király fogás, Három csőrű kacska, Alamuszi stb. Ördög mátkája, Folt mely tisztít, Lethe vize, Diplomás kisasszonyok, Odette, Geleji kis király, Durand és Durand, Rautczau stb. A 12 bérletet ezen darabokból állítja egybe a színiügyi bizottság. A társulat női tagjai: Szalóczy Irma, Bándi Róza, Harkányi Gizella. Károlyi Böske, Karolyiné, Bokodyné, Takács Mariska, Tólnai M., Szebeniné, Esztergomi Anna, Kovács Ida, Kertay Ilka, Kovácsné, Polgár Eugenia, Pécsi Mari, Garayné; Férfiak: Bokodi, Karolyi, Kovács, Szebeni, Szitai, Redey, Albisy, Barothy, Bartók, Radványi, Szilágyi, Bombay, Német, Garay. Ezenkívül 10 tagból álló kitünő zenekar, mely a márczius 15-iki ünneplésen a zenét is fogja szolgáltatni. A társulat előleges színijelentése pár nap mulva meg fog jelenni, s oly színielőadások élvezetében lesz része városunk műpártoló közönségének, a minőket eddig nem igen élvezhetett, mert a veterán Bokody ugyancsak érti a dolgot, társulata a legelső vidéki társulatok közé tartozik.

Halálozás. Kovács Gizella kisasszony Kehrér Károly helybeli birtokos unokahúga élete 24-ik évében Nagy-Becskeken elhunyt. Béke poraira!

Mucsai leveledzés. Tisztót naccságos szörkesztő Úr! Ekünte ám az én csögli komám az müt zajságot és megést szögát hirekvel, amelyeket én leveledzésbe foglalok apám uram példájához képest, mert hát látom; hogy sorajim tetszenek az helyzetről a maguk újságában amelyek is tejjessen mögfelelnek az mi falunkbéli viszonylatoknak. Hat mondok ehatározta a gyülekezet a fodkimerő, városépítő zurszoga szobájában, hogy hátlan megvizsgálja mit csináltak az ő alsözögái az müt évben. Ki is ment az Gyuri sógor meg az Jancsi komám a faluba, megést az hatarba egyptár beső embőrel, hat láttyak ám azt a fene nagy vashidat amit az Meszesen építettek a müt nyaron a község kúmuvesei meg áccsai. Hat e mag meg micsoda hid — mondja Gyuri Sógor — ki a fene latta azt, hogy egy hid falát még az legnagyobb viz sem moshattya alá, hat mi az istennyilának van itt ez a víz, ha még a falat sem tuggya evinnyi, ami falat én csinyalok, azt azutan eviheti, de el is viszi még a kis víz is, hiszen nem azért füzettyük az adót, hogy a mesterembernek ne legyen minden évben munkaja. Igaz biz az, erős meg olyan akurátosan kidőgozott korlát meg ögyébb fa, így is, úgy is erohad, hat mi az ördögöt csinýáják így, én ezt sokka drágábban megcselkedhettem volna, s legalább idejében ujjat lehetne helyotte készíteni tejjessen igaza van a sógornak is meg a komának is, azért fizettyük az magas adót, hogy mindenki részesüjjön benne, ha derágában is csinýának valamint az mesteremberek, hatszen a községbe marad így is úgy is a pénz és mégist csak illendőbb, hogy az beső emberek zsebe tejjek mint, hogy munkásokra köccse a kapak tanacs a pénzt. Na ha megépül a kaszárnya, azt a Gyuri sógor meg Jancsi komámnak kő annyi, majd azok megcselkezik úgy, hogy a kecske is jóllakik meg a káposzta se fog; — csatornya is lesz az községben az kaszárnya ucczán kórosztvest, de csak úgy ha kösségi ember kapttya a munkát már ki is osztottak magunk között a munkát, ha ugyan megést az beső embőrok össze nem vesznek a hasznon, mint a minap a fősz meg asó városiak az azföt szurok uton, hogy az vasuti vagy az marhajáró út legyen e bekenve. Man mondok, aki vasuton gyütt eddig, mehet az kösségbe rossz uton is de az marha egész nap árkon-bokron keresztül jár, hat mért ne jargyon az kösségbe is Koptattyak az utat, ha meg marha jár rajta etart nem huszonöt, de száz esztendeig is az aszfótszurok út. Mindig az utta van a baj. Hát a reá-pista igazgató úr is minek csukja be a templom ucczai ajtaját a ziskolának, hogy a gyerekek a zuri ucczáról nem szaladhatnak át a másik ucczara sokka jobban lehetne bujókást jáczani a csemetéknek, de hat persze az állami zigazgató Úr nincs a mi fíjajink tejjes szabacccsága mellett, pedig hát negyvennyocza kimondtak azt a mi öregapajink. Hanem majd csinýál a Gyuri sógor meg Jancsi komám rondót a faluba, csak attú félek, hogy apam uram az biró, meg az irnyok zuri szögái ecczer nyakon törülük ezeket a rőndesinyalókat, melyhez hasonló jókat kévanok. Ifju Gőre Gábor birőgyelűt úr.

A kőműves- és kőfaragó mester-jelöltek vizsgálata a Temesváron szervezett bizottság által 1898 évi március hó 14-én reggeli 9 órakor egyelőre az írásbelivel kezdve fog a kir. államépítészeti hivatalnál megtartani; miről az érdekeltek azon figyelemzattal értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó szabályszerűen bélyegzett, a 3 évi gyakorlatukat igazoló s egyéb okmányaikkal, valamint az előirt 3 rajzlappal és a vizsgaladijjal felszerelt kérvényeket a kir. államépítészeti hivatal főnökénél (Temesváron dikasztériális épület III. emelet 1. sz.) legkésőbb március hó 13-ik napja reggeli 9 óráig kell benyújtaniok vagy beküldeniök.

Kik kapnak jubileumi érmet? Minden katonának és tartalékosnak ott van most a fejében a kérdés, hogy ő ugyan kap-e a jubileumi éremből? Az eddig kiadott rendeletek és írsokból nem vehették ki tisztán, hogy ki jut s ki nem jut ez éremhez. Most honvédelmi miniszter küldött egy leiratot a hatósághoz, a mely részletesen elmondja, kik jogosultak az érem viselésére. E szerint az arany éremre azok jogosultak, a kik ötven éven át szolgáltak a hadseregben. A bronz éremre jogosultak:

a kik a hadi érem birtokosai,
a hadapródok tekintet nélkül szolgálatai idejükre,

az 1868. előtt szolgált legénység, ha hét évet szolgált s a 8-ik évet megkezdte,

az azóta sorozott legénység a megkezdett tényleges harmadik esztendő után a hadseregnél, a negyedik után a hadi tengerésznél, a második után a honvédségnél,

egy éves önkéntesek az egy évi szolgálat teljesítése után,

azon póttartalékosok, a kik a harmadik (honvédségnél a második) megkezdett tényleges szolgálati évükben helyeztetek at a póttartalékba.

Nem kapnak azok, a kik bírólág elitelve voltak.

A miniszter leiratában a jogosultak összesírásának pontos megítélere kéri a várost.

Deschán volt alispán kegydíja. A belügyminiszter jóváhagyta Temes vármegye közönségének azt a határozatát, mely szerint Deschán Achill volt alispán részére 1200 frt évi kegydíj szavaztatott meg.

A hírlapirodalom köréből. Pancsováról írják, hogy Molnár József hírlapíró-társunk, ki hat éven keresztül volt a „Határőr“ főmunkatársa, kilépett a lap kötelekéből. Helyét Geeser Béla polgári iskolai tanító foglalta el.

A deliblái pénzhamisítók A napokban megirtuk, hogy a csendőrség egy délvidéki pénzhamisító bandára akadt, a mely egész üzletszerűen üzte a hamis pénzverést. A banda főfészke Deliblát, de több szomszédos falubeliek is belekeveredtek a bünbe. Mint ma nekünk írják a csendőrség ismét négy deliblái czinkost tartóztatott le, azonkívül Oswald József T.-Kubinból. A letartóztatottak vallomása szerint a hamis pénzverő gép Krecsmer meszicsi lakostól származik. A letartóztatottak most a kubini járásbírósa foglyai.

Vasutasok névmagyarosítása. A névmagyarosítás hazánkban napról-napra nagyobb méreteket ölt. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter korrendeletére hatvannyolcz temesvári vasuti alkalmazott folyamodott nevének megmagyarosítása iránt.

Új rend az egyesületeknél. Az eddig fönállott rendszabályok szerint az egyesületek csak akkor kezdhették meg működésüket, ha alapszabályaikat a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal már ellátta. Most ezt az eljárást megváltoztatja a belügyminiszternek legújabb korrendelete, a mely szerint: ha a jóváhagyásra folterjesztett alapszabály-tervezetre negyven nap lefolyása alatt se határozatot, nem hoznak, se észrevételt nem tesznek, az egyesület ideiglenesen megkezdheti működését, végleg azonban csak az alapszabályok jóváhagyása után indulhat működésnek az új egyesület.

„Délvidéki Sport-Lap.“ E czim alatt egy sport-lap indul meg Temesvárott, mely felöleli az összes délvidéki sportokat. A nagy terjedelmű lap rég érzett házagot fog betölteni, miután a gazdag sportu délvidék ilyent eddig nélkülözött.

A szocialisták ellen. A belügyminiszter korrendeletet intézett a hatóságokhoz, mely szerint a főszolgabírák, r. t. városi polgármesterek és községi elöljárók a szocialista izgatókat a legéberebb figyelemmel kísérik, a helybeli illetőségeket folytonos felügyelet alatt tartásuk, az idegen illetőségeket pedig hatóságuk terü-

letéről a fennálló szabályok értelmében haladéktalanul távolítsák el, szükség esetén tiltásuk ki és a mennyiben a hatóságuk területén lakó izgatóknak, más hatóság területére való távozásáról értesülnek, erről az illetékes hatóságot rögtön, esetleg táviratilag is értesítsék.

Rövid hírek. Új cigánybanda. Pár nap előtt egy új cigánybanda szervekedett városunkba Mihály Vincze primás vezetése mellett. Az új banda 11 főből áll s kitünö cellulistával rendelkezik, s tegnap szombaton kezdte meg működését a Kohn Parizs szállodában hol hetenként minden vasárnap szombaton és Hettfön fog játszani. — Gyönyörű tavaszias idő járásunk van néhány nap óta, melynek a gazdák ugyancsak örülnek. A szőlőkben vigan folyik a munka mindenfelé a határban.

A „Felső Magyarországi közművelődési egyesület“ a következő atiratot intézte magyar nyelvterjesztő egyesületünkhöz: „Mélyen tisztelt Testvéregyesület! Több itteni tekintélyes család egyesületünkhöz fordult azon kérelemmel, hogy gyermekeik mellé németajkú tarsalgó-leányok (bonne) szerződését közvetítsük. Ily irányú tevékenység egyesületünknek feladatát ugyan nem képezi, azonban mindenkor igyekeztünk a Testvéregyesülettel való együttműködés szálait megragadni és miután tudjuk, hogy a német ajkú leányok imént jelzett célra való szerződésével a mélyen tisztelt Testvéregyesület hivatásszerűleg foglalkozik, van szerencsénk e végett megkeresni és felkérni sziveskedjék velünk közölni azon feltételeket és módozatokat, melyek mellett a tarsalgó leányok itteni magyar úri családok körébe néhány évi tartózkodásra eljönni hajlandók volnának. Eddigél három magyar úri család fordult e végett hozzánk, de ha ezek kívánsága kielégítőleg oldatnának meg, valószínű, hogy jövőre a t. Testvéregyesülettel állandó összeköttetésbe kellene lépünk. Mindhárom család kifogastalan, vagyonos és nagytekintélyű úri család, melynek körében a németajkú leányok — amellett, hogy a gyermekeket németszóra tanítanak — magok megtanulhatnának magyarul s emellett a háztartás bezsó munkáiban segédkezvén, hasznos ismereteket szerezhetnének. A leánykák, legjobb volna, ha 14—16 évesek volnának és csakis németül beszélnének. Szives és lehetőleg sürgös értesítésüket kérve és mielőbb elvarva, hazafias üdvözléssel maradtunk, Nyitrán, 1898. március hó 2-án. Dr. Gyürky Géza ügyvivő alelnök, Lőrinczy György titkár.

Nagylelkű tolvajok jártak e héten Schmiedt Ferencz szolgabírósa irnok lakásán két egymásután következő éjjel. Az első éjjel mint afféle rendes betörők, elemeltek nevezetnek kamrajából egy zsák lisztet s hiába volt másnap minden keresés-kutatás, a tolvajoknak s a zsák lisztnek nem volt sem hire sem hamva. Egy zsák liszt eltűnése a mai világban, amikor 20—24 kr. egy kilogramm valamire való liszt, bizony nem kis bosszúságot okozhat az embernek, képzelhetni tehát a károsult örömét, mikor másnap éjjel a nagy csöngetésre a kapuhoz menve, senkit nem talált a kapu előtt, hanem ehelyett a tegnap éjjel ellopott, egy zsák liszt mosolygott reá szépen a kapuhoz támaszkodva, hogy mi üthetett a tisztelt tolvaj uraságba, nem tudni, azonban ezen tetteért ha van tolvajbecsület bizonyára ki fogják lökni uri társai a rablók, tolvajok, csalók és gyilkosok társasegyletéből, igaz, ha meg a csendőrség avagy rendőrség kothetne közelebbi ismeretséget ezen magába szánt tolvaj urasággal, az bizonyára belökné őt minden nagylelkűsége daczára — a dutyiba. Mégis csak különös, hogy ugyanazon tettért az illetőt ki, a másik helyen meg belökik, de hát ilyen a társadalmi rend.

A Ludas dülő vízmentesítési munkálatát e héten kezdték meg, körülszanczolják és árkolják ezen a kis-zsámi vasuti állomás mellett elterülő városi birtokrészletet is, hogy a szomszédos területéről lefolyó víz ne onthesse el ezután ezen területet se, hanem e lecsapódott víz a vasuti anyagrokba annak megkerülésével jusson. Ezen dülő holdjaért eddig csak tíz forintot kapott a város, a vízmentesítési munkálat bizonyára megfogja az eddigi bért kétszerezni.

A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos már több mint 27 év óta mindig készletben van, Hátfájánál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapítóhatásuknak bizonyultak, sőt jarvanykórna, minő: a kolera, hányóhasfolyas, az altestnek Pain-Ex-

pellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünö háziszerr jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70. és 1 frt, üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

Vasuti menetrend.

Féhertemplomból érkeznek:

4:54 reggel, 11:15 délben, 5:57 este.

Temesvár felé indul:

4:59 reggel, 11:20 délben, 6:23 este.

Temesvárról érkeznek:

8:27 reggel, 4:36 délután, 10:18 este.

Féhertemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:44 délután, 10:28 este.

Becskerekéről érkeznek:

6:52 reggel, 2:19 délután, 9:04 este.

Becskerek felé indul:

5:15 reggel, 8:32 reggel, 6:45 este.

Pancsováról érkeznek:

7:47 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:30 este.

Gattajáról érkeznek:

7:50 reggel, 6:06 este.

Gattaja felé indul:

3:00 reggel, 12:00 délben.

Jaszénváról Oravicza felé indul:

9:25 reggel, 5:30 délután, 11:05 este.

Oraviczáról Jaszénova felé indul:

8:40 reggel, 3:15 délután, 2:30 éjjel.

Temesvárról Arad felé indul:

8:20 reggel, 2:00 délután, 9:10 este.

Vojtekről Ném.-Bogsán felé indul:

7:30 reggel, 3:31 délután, 9:25 este.

Szerkesztői levelezés.

1848. Történelmi Lapok szerkesztősége Kolozsvár. A cliché, levelet és füzetet megkaptuk. Köszönjük! Márczius 15-iki ünnepi számunkban közölni fogjuk s kiosztjuk öreg honvédeink közt.

L-i Gy—Myitra. A „F. M. K. E.“ atiratát mint látod közöljük. Kívánságtoknak eleget teszünk.

B-i Féhertemplom. Mi megtettük a magunkét. Varjuk az előleges szini jelentést.

Nyilttér.

Nyersselyem-básztruha

8 frt. 65 krtól 42 frt. 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — **Tussors és Shantung-Pongees**, fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt. 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban **Privátfogyasztóknak** póstabér és vámentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek, **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Tekintetes **Kiss Varga János** körjegyző úrnak!

Kedves Barátunk!

Klopodián.

Meghízásod folytán folyó hó 2-án este 5 órakor felkerestük Wiesner Károly klopodiai állami tanító urat, hogy tudassuk vele, miszerint az egyszerű bocsánat kérest nem tekintheted elégtételnek az általa, illetve neje által elkövetett sértésért, hanem ragaszkodol ahhoz, hogy a bocsánat kéresem kívül a rágalom alaptlanságát is ismerjék be. Ellenkező esetben követeléd a fegyveres elégtételt.

